

DILSEN-STOKKEM

Ontgrinding doet kassa rinkelen

Herinrichting Maasvallei levert jaarlijks 19 tot 25 miljoen euro op

De totale jaarlijkse economische waarde door de herinrichting van de Maasvallei is enorm. Dat blijkt uit een onderzoek van het Centrum Voor Milieukunde (CVM) van Universiteit Hasselt. Zij berekenden de impact van de projecten in de periode 1997-2016 en concludeerden dat de combinatie van grindwinning, hoogwater- en natuurbeheer aan weerszijden van de Maas tussen 19,26 en 24,63 miljoen euro in het laatste jaar bracht.

Phillip PERGENS

De studie werd uitgevoerd op vraag van het Regionaal Landschap Kempen en Maasland, met een financiële bijdrage van het Consortium Grensmaas, de grindboeren van Steengoed Projecten en het Nederlandse Rijkswaterstaat Maaswerken. Met een internationaal meetinstrument (TESSA, nvdr.) werd de economische waarde berekend van verschillende maatschappelijke baten. Het resultaat werd financieel gemeten en de opbrengst van de ingrepen -vandaag goed voor 1.087,5 hectare extra natuur aan Belgische en Nederlandse oever- blijkt jaarlijks tot in de miljoenen te lopen.

Toerisme

De Maasvallei telt jaarlijks tussen de 800.000 en 1,1 miljoen toeristen die voornamelijk de

rivier opzoeken voor de natuurbeleving, wandelen en fietsen. Zij geven tijdens hun bezoek ook veel geld uit. De gehele vrijetijdseconomie, inclusief shoppen, levert het gehele Maasland een duizelingwekkende omzet van 1 miljard euro op. Toegegeven, slechts 2 tot 2,7 procent van dit bedrag komt uit natuurbeleving, wandelen en fietsen, maar dat is nog altijd goed voor een kleine 20 tot een ruime 27 miljoen euro omzet.

Overstromingskans

De herinrichtingsprojecten beschermen de Maaslanders ook tegen overstromingen en dat levert een aardige cent op. Voor 22.000 gezinnen in deze gebieden daalde het risico van 1 kans op 50 naar 1 op 250 op een overstroming. Een significante verbetering die ook economisch gemeten kan worden. De rivierverruimingswerken re-

sulteren in 183 tot 211 miljoen euro aan vermeden schadekosten tegen 2045. Op jaarbasis gaat het om 3,66 tot 4,22 miljoen. Hierbij hielden de onderzoekers enkel rekening met de schade aan persoonlijke bezittingen van gezinnen en ondernemingen. De totale vermeden kosten liggen in werkelijkheid dus nog vele malen hoger.

Drinkwater

Opvallend is ook de dalende kost voor het winnen van drinkwater. Door het ecologische herstel in de overstromingsgebieden is er meer biologische waterzuivering. Een belangrijke factor als je weet dat in 2014 ruim 477 miljoen kubieke meter oppervlaktewater aan de Maas onttrokken werd om 5 miljoen gebruikers te voorzien. De vervuilingconcentratie ligt 10 procent lager. Voor de waterwinning in het Nederlandse Roosteren en Heel vermijden ze zo jaarlijks 244.000 euro kosten. Wanneer die concentratie vervuilde stoffen teruggedrongen zou kunnen worden tot de helft, spreken we al over een vermindering van 1,2 miljoen euro.

CO2

Tot slot werd de impact van de nieuwe, gewijzigde ecosystemen aan de oevers berekend. Want begroeiing legt natuurlijk broeikasgassen vast. De gewijzigde habitat en beheervormen levert een eenmalige koolstofvastlegging op van bijna 150,4 kiloton aan CO2. Dat staat gelijk aan de eenmalige verwijdering van de jaarlijkse uitstoot van meer dan 5.000 Vlaamse gezinnen. Op jaarbasis gaat het om een verwijdering van 18,86 kiloton CO2. Aangezien de marktconforme prijs van een ton CO2 30 euro is, gaat het over een eenmalige opbrengst van 4,5 miljoen euro en een bedrag van 0,57 miljoen per jaar.

Kosten

In het onderzoek werden de cijfers in mindering gebracht van de beheers- en onderhoudskosten voor de Maasvallei en de negatieve economische gevolgen door de kleinere landbouwopervlakte. Die lopen op tot minimaal 4 en maximaal 8,16 miljoen op jaarbasis. Zo blijft tussen 19,26 en 24,63 miljoen euro in de jaarlijkse kas over. De onderzoekers halen ook nog tal van maatschappelijke baten aan die ze niet gekwantificeerd hebben. Het gaat onder meer om de sociale economie en tewerkstelling, verwijdering van fijn stof, biodiversiteit en de aanwinst van de grondwatertafels.

→ Klimaatverandering kan alles ongedaan maken

De klimaatverandering kan al deze voordelen echter gedeeltelijk of geheel ongedaan maken, waarschuwen de onderzoekers. De Maas wordt gevoerd door regenwater en als de prognoses kloppen en aanhoudende neerslag onze gebieden zal teisteren zal het debiet tegen 2050 van maximaal 3.000 vandaag tot 4.600 kubieke meter stijgen. Het World Resources Institute berekende in 2015 al dat de

komende vijftien jaren de schade door overstromingen van de waterlopen kan vervijfvoudigen. Bij een ongunstig scenario verhoogt het risico volgens het Waterbouwkundig Laboratorium Vlaanderen maal drie. Ook zullen langere periodes van droogte wellicht voorkomen waardoor de waterkwaliteit erop achteruit gaat. Dat zou voor de waterwinning in Heel en Roosteren alleen al een meerprijs van 3 miljoen productiecost veroorzaken.

